

Olimpia Olari – „Palestina, visând la libertate

🕒 Acum 23 minute   👁 12 Vizualizari   📖 34 Timp de citire

OLIMPIA OLARI

PALESTINA,
VISÂND LA
LIBERTATE

Cu luciditate despre drama identității palestiniene

Prezență insolită în peisajul publicisticii din România, și nu numai, Olimpia Olari, semnatara celei mai recente apariții editoriale, a 39-a, din prestigioasa colecție „*Biblioteca arabă*” a Editurii *Proema* din Baia Mare, „*Palestina visând la libertate*”, ne oferă, la ediția 2023 a Târgului de carte Gaudeamus, un temerar exemplu de raționament „*non-cușer, incorect politic și radical*”[1], propunându-ne o paralelă între prigoana nazistă împotriva evreilor și prigoana statului evreu împotriva palestinienilor. Alternativ, și o comparație a situației teritoriilor palestiniene din Fâșia Gaza și Cisiordania cu bantustanele, „*închisorile în aer liber*” pe care administrația Partidului Național le-a rezervat populației de culoare majoritare din Africa de Sud și Africa de Sud-Vest (Namibia), ca parte a politicii sale de apartheid.

Argumentația semnatarei volumului este susținută de 573 de citări în economia a 348 de pagini, fiind cercetate surse acoperitoare a peste unsprezece milenii din trecutul a ceea ce astăzi este desemnat ca fiind spațiul Orientului Mijlociu, cu aplecare spre problematica ramificată a chestiunii palestiniene, prin intermediul căreia radicalismul arab de stânga și-a regăsit în anii 1960-1970 o anumită coerență, pentru ca în deceniile următoare să devină mai atrăgător fundamentalismul religios.

Scopul unei investigații cu o asemenea retrospectivă temporală este indicat de prin titlul primului capitol, „*Niciodată un pământ fără oameni*”[2], acesta fiind și punctul de pornire al confruntărilor de idei cu neosioniștii care se folosesc de datări arheologice pentru a combate *Tora* (*Vechiul Testament*) și a susține că Țara Canaanului și capitala acesteia, Ierihon nu ar fi fost locuite la data când acolo s-au înstăpânit evreii[3]. Conform Ann E. Killebrew, „*Cei mai mulți cercetători de azi acceptă faptul că majoritatea poveștilor despre cuceriri din Cartea lui Iosua sunt lipsite de realitate istorică*”[4].

Lista bibliografiei, 16 autori cu 21 de lucrări, este evident incompletă, comparativ cu abundența citărilor, ceea ce i-ar putea tenta pe cititorii parcimonioși să reproșeze o orientare unidirecțională, cu preferințe înspre activiști politici și să observe, doar în plan minor, surse dintre cele mai autorizate, ori să critice malițios selectivitatea citării acestora. Importante sunt, însă, faptele relevate și onestitatea scopului cu care acestea sunt aduse în lumina adevărului. Roba de aur a citatelor poate servi, în aceeași măsură, interpretărilor constructive, raționamentelor care să conducă la noi concluzii, rezultatul fiind o lucrare de cercetare, ceea ce Olimpia Olari dorește să contrapună neosioniștilor, pentru care roba de aur a citatelor este folosită și drept argument al unor prejudecăți, opiniile altora contând numai în măsura în care pot servi susținerii unui scop politic, prin definiție partizan și cel mai adesea paralel realității, rezultatul unei astfel de „cercetări” fiind un produs propagandistic.

În 1969, premierul israelian Golda Meir a atras atenția lumii cu afirmația: „Nu exista niciun popor palestinian. Nu e ca și cum am fi venit, i-am alungat și le-am luat țara. Ei nu existau.” Neosioniștii din „academia” au căutat apoi argumentele pentru susținerea declarației politice a Goldei Meir, în care sens au lansat o campanie propagandistică de căutare a răspunsurilor la întrebarea „Cine sunt palestinienii”? „S-a dovedit însă ca mulți lideri arabi și istorici i-au dat dreptate”- spun neosioniștii și vin să „argumenteze” cu citate din aserțiuni făcute cu decenii înainte de declarația premierului, ca și cum Golda Meir nu a făcut altceva, decât să constate și să aducă în actualitate un dat al istoriei, ce nu mai trebuie demonstrat și care autentifică declarația sa politică cu roba de aur a citatelor: „În 1937, liderul arab Awni Abd al-Hadi a afirmat în fața Comisiei Peel[5]: „Nu există nicio țară Palestina. Palestina este un termen inventat de sioniști. Nu există Palestina în Biblie. Palestina e străină pentru noi”.

Un deceniu mai târziu, istoricul arab Philip Hitti a încuviințat, în marturia sa pentru Comitetul anglo-american: „Nu exista Palestina în istorie. Nu exista deloc”. În anul 1956, un reprezentant al Arabiei Saudita pentru ONU a afirmat: „Este cunoscut faptul că Palestina nu e altceva decât Siria de Sud”. Dictatorul Hafez al-Assad i-a spus liderului O.E.P., Yasser Arafat: „Nu uitați un singur lucru: nu există niciun popor palestinian. Nu există nicio entitate palestiniană. Palestina este parte integrală a Siriei”.

Protopopul Panayiotis Papageorgiou, preot ortodox american de origine cipriotă, care a vizitat în anul 2021 România, are un comentariu interesant la întrebarea „Cine sunt palestinienii”? pe care îl reproducem: „În timpul vizitei Papei Francisc și a Patriarhului Ecumenic în Țara Sfântă, într-o conversație privată capturată de mass-media, prim ministrul israelian Netanyahu a făcut un comentariu către Papa, zicând: „Iisus a vorbit, la fel ca noi, ebraica”. Papa a replicat: aramaica”. Netanyahu a răspuns: „ebraica și aramaica”. Importanța politică a acestui dialog constă în faptul că reflectă modul în care israelienii se prezintă ca proprietari de drept ai Țării Sfinte. Netanyahu a dorit să sublinieze cu mândrie faptul că ebraica a fost vorbită acolo chiar de Iisus, care a fost un evreu, prin urmare, Țara Sfântă ar aparține evreilor. Evreii, cu alte cuvinte, au fost aici cei dintâi, înaintea celorlalți, prin urmare Țara Sfântă le aparține. Există o problemă serioasă, cu toate acestea, vizavi de pretenția israeliană – o problemă care a fost ignorată și nearticulată în mod clar de mass-media (sau chiar de către unii istorici contemporani), aceștia continuând să se refere la locuitorii din Țara Sfântă ca la „palestinieni”, fără a face distincție între creștini și musulmani și fără nici o referire istorică la originea acestor două grupuri.

În știri, auzim în mod constant despre conflictul politic și militar între israelieni și palestinienii musulmani. Ca o consecință, majoritatea americanilor de astăzi corelează palestinienii cu musulmanii și terorismul, de fiecare dată când se aprinde un conflict. În acest conflict politic și militar între evreii israelieni și musulmanii palestinieni, situația dificilă a creștinilor palestinieni este complet uitată. Mai mult decât atât, există un defect grav în etichetarea creștinilor din Țara Sfântă (la fel în Liban și Siria), ca fiind “creștini arabi”. Orice istoric serios, poate spune imediat că arabii, care au cucerit aceste meleaguri în secolul al VII-lea, nu au îmbrățișat Creștinismul! Deci, cine sunt acești palestinieni creștini de limba arabă? Au venit în aceste locuri după cucerirea arabă, sau existau probabil deja în Țara Sfântă, atunci când au venit arabii? Din nou, orice cercetător serios în istorie va fi în măsură să vă spună rapid că acești creștini palestinieni de limba arabă, nu numai că nu sunt arabi, dar sunt locuitori indigeni ai Țării Sfinte, care își au rădăcinile în Iudaismul primului

expulzarea definitivă a evreilor din zona, de către romani, în 135 după Hristos), și mai ales după vizita Sfintei Elena și înființarea a sute de biserici și numeroase mănăstiri, în secolul al IV-lea.

Cu alte cuvinte, oamenii din Palestina au fost în mare parte creștini, atunci când au ajuns arabii, în secolul al VII-lea. Va fi ușor de demonstrat, de asemenea, că nu numai aramaica (și ebraica, în slujirea în rândul evreilor) ci, totodata, și greaca au fost vorbite în cele mai multe locuri din Țara Sfântă, din perioada elenistică, până la invazia arabă. Părerea mea este că evreii moderni ar putea pretinde, pe bună dreptate, că Țara Sfântă este casa lor ancestrală, dar creștinii indigeni din Țara Sfântă au fost acolo continuu, neîntrerupt, și își au și ei rădăcinile adânc în acest pământ, cel puțin la fel de profund ca cineva care pretinde astăzi că este evreu.

Suntem datori fata de acest un milion si jumătate de creștini, uitati, care au pastrat in picioare Credința Crestină, printre atât de multe adversitati, pentru că ei sunt cele mai mari victime ale conflictului sângeros între evreii și musulmanii din Țara Sfântă”[6].

Independent de recursul unora și al altora la Biblie ca instrument colonialist, la faptul că Tora nu ar referi la „pământul (n.n.) lui Israel” și, de asemenea, dincolo de vastul excurs doctrinar-teologic, filosofic și/sau antropologic, de natură a estompa, ori dimpotrivă, a inflama „israelianul chutzpah”, revenind în contemporaneitate, este un adevăr axiomatic că: „Poporul palestinian nu s-a dus pe pământul altui popor pentru a-l ucide și a-l deposeda de teritoriu, poporul palestinian a stat acolo unde a trăit de milenii”[7], iar, pentru a fi corecți și în consens cu faptele, avem datoria să iterăm, fără ocolișuri tenebroase prin cei 3.000 de ani de istorie comună a evreilor și palestinienilor, un adevăr simplu, dar greu de rostit: *chestiunea israeliano-palestiniană este o bombă geopolitică amorsată de Imperiul britanic*, la 2 noiembrie 1917, înainte de a-i păli măreția și a se metamorfoza în organizația interguvernamentală a celor peste 50 de foste colonii, reunite în Commonwealths.

Bomba geopolitică britanică are și un nume: „*Declarația Balfour*”[8], care a instituit „*Mandatul britanic asupra Palestinei*”. Prin declarație, britanicii se angajaseră să susțină fondarea în Palestina a unui cămin național pentru evrei, iar puterile aliate să se îngrijească de apărarea drepturilor civile și religioase, atât a comunităților evreiești, cât și a celor neevreiești din Palestina. Conform preambulului mandatului, principalele puteri aliate au căzut de acord asupra faptului că puterea mandatară era responsabilă pentru punerea în practică a *Declarației Balfour* din 2 noiembrie 1917, convenită în ședința cabinetului din 30 octombrie 1917 și adoptată ulterior și de guvernele Alianțelor.

Toate cele ce au urmat ulterior și continuă a se consuma și prefigura ca incertitudini ale viitorului palestinienilor și a vecinilor Israelului sunt efectele numitei bombe geopolitice. Între timp, bomba geopolitică amorsată în Orientul Mijlociu, pe ruinele Imperiului otoman, a devenit o amenințare nucleară reală la adresa păcii lumii, fiindcă Israelul și puterile mondiale susținătoare au considerat că, fără a fi înarmat nuclear, noul statul israelian nu va avea pace cu vecinii și ar fi în inferioritate strategică față de statele din proximitate cu ambiții de puteri regionale. Despre cum a intrat Israelul, „pe scara de incendiu”, în clubul puterilor nucleare există o întreagă literatură[9].

O evaluare comparativă a cinismului politicii imperiale britanice în Orientul Mijlociu, cu o altă bombă geopolitică, amorsată în 1947, în chestiunea separatismului din Jammu și Kashmir, este necesară. Pentru a tempera avântul reformator al Indiei după obținerea independenței, guvernul britanic (premier Clement Atlee) a împărțit India în două state: India și Pakistan, iar Kashmirul, provincia separatiștilor Sikhs rămâne, după împărțirea britanică, la început independent sub conducerea prințului Hari Singh, dar, după o scurtă perioadă devine mărul discordiei, determinând un conflict militar între India și Pakistan, care era constituit din două mari provincii, cu populație majoritar musulmană, situate la o distanță 1700 km. una de alta.

Pakistanul, la rândul său, va fi divizat în *Pakistanul de vest* și *Pakistanul de est*, acesta din urmă devenind în anul 1971 *statul bengal*, oficial *Republica Populară Bangladesh*. Kashmirul va fi și el împărțit în statul federal *Jammu și Kașmir* – două treimi și atribuit Indiei, iar districtul *Asad Kașmir* și *Northern Area* (provinciile de nord) revin Pakistanului.

Din 1947-1949, când a avut loc primul război indo-pakistanez și până la al patrulea, războiul din munții Kargil, din anul 1999, în acest conflict, momentan înghețat, India și Pakistanul s-au confruntat în războaie etnico-religioase și civile, în unele etape intervenind și China, de partea Pakistanului care a avut susținerea U.R.S.S. Starea conflictuală permanentă a generat și aici cursa înarmării nucleare. Războiul indo-pakistanez din anul 1999 a fost primul război convențional din lume între două puteri nucleare. India a considerat și s-a justificat că *nu poate sta la aceeași masă cu S.U.A. dacă nu deține arma nucleară*, iar Pakistanul, probabil că nu poate supraviețui cu un asemenea vecin, dacă nu se înarmează nuclear.

În 2019 Parlamentul Indiei a adoptat „*Jammu and Kashmir Reorganisation Act*”, prin care acest stat federal a fost dizolvat și reorganizat în două teritorii unionale – *Jammu și Kașmir* în vest și Ladakh în est. Până la dizolvare, Jammu și Kașmir era singurul stat în India cu o populație majoritar musulmană.

Evoluții asemănătoare și coincidențe întâmplătoare?! Linia de graniță dintre cele două părți („*Line of Control*”) are o lungime de 750 kilometri, fiind sub mandat O.N.U. neputându-se ajunge la un compromis între India și Pakistan. Zona se află la confluența a trei religii majore: islamismul, hinduismul și budismul. Fiecare separare teritorială a condus la fărâmițarea unității „*casei islamului*” de peste... 700 de kilometri! Este numită de „*zid de securitate*” de către Israel și era, la data finalizării, cea mai mare investiție de infrastructură a Israelului. Este numit „*zidul apartheidului*” de către Autoritatea Națională Palestiniană și a fost declarat ilegal de către *Curtea Internațională de Justiție* de la Haga, în luna iulie 2004. Și aici, ca și în conflictul indo – pakistanez este prezent amalgamul etnico-religios: musulmani, iudei, creștini. Deci, toate ingredientele unor ireconciliabile contradicții, perdantii fiind musulmanii și creștinii. Aceștia din urmă fiind, relativ frecvent, și victimele unor persecuții inimaginabile în zilele noastre.

Cinismul politicii imperiale britanice se află și la originea crizei din Siria, a altor surse de instabilitate, între care și conflicte sângeroase și drame umanitare din Africa. Recursul la originile istorice și chiar protoistorice, dacă avem în vedere *dreptul divin* ca temei al revendicării Ierusalimului de către sioniști, este contraproductiv și, pentru ordinea și pacea lumii, nu ar fi de dorit ca și alți revizionişti ai istoriei să-și revendice *drepturile divine*.

Palestina și Israelul, ca entități în istoria politică a omenirii, temporal-cronologic le desparte cam opt-nouă milenii, dar, interesat sau nu, aceste entități deseori sunt confundate. O variantă *vulgata* a *Enciclopediei Britanice* când referă vechimea neolitică a Israelului, dă ca exemplu Palestina. Bunicii mei, născuți la începutul secolului al XX-lea știau doar de Palestina, țara din care Dumnezeu a îngăduit izgonirea evreilor, drept pedeapsă pentru răstignirea *Mântuitorului Iisus Hristos*. *Neconcordanța* Bibliei cu date sau fapte istorice nu face decât să sporescă aura misterelor biblice. Nu este mai puțin adevărat că, mergând pe urmele Bibliei, arheologii au și descoperit nu puține artefacte valoroase care vin să susțină că Biblia are dreptate[10].

Cu certitudine, în Palestina, precum oriunde în Orientul Mijlociu, printre strămoșii locuitorilor moderni se află și cei care au trăit în țară din antichitate.(...) Fără îndoială, locuitorii originali nu au dispărut niciodată complet, dar în decursul timpului ei au fost succesiv iudaizați, creștinați și islamizați. Limba lor a fost transformată în ebraică, apoi aramaică, iar în final în arabă” – afirmă Bernard Lewis [11].

Până la proclamarea statului Israel, în anul 1948, denumirea *Israel* era cunoscută prin intermediul Torei (Vechiul Testament) și al referirilor istoriei antice la regatul care a reunit triburile din nordul Palestinei (921-721 î. Ch.), după sciziunea Regatului evreilor la moartea lui Solomon[12].

Siria și Palestina sunt consemnate în istoria politică ca primele teritorii ale lumii cu populație sedentară, începând cu anul 11.000 î. Ch. , unde , începând cu anul 8.000 î. Ch., a avut loc revoluția neolitică, atestată arheologic prin depozitarea cerealelor , fortificațiile de la Jerihon (cea mai veche așezare umană cunoscută), trepanația craniană, unelte perfecționate[13].

Regatul Israelului (1004-926 î.Ch.) a reunit, sub regii evrei David și Solomon, triburile semite din Palestina . Important de reținut, arabii sunt, la rândul lor, descendenți ai triburilor semite, fiind înrudiți cu evreii.

După moartea lui Solomon, regatul s-a scindat și redus, cuprinzând doar triburile din nordul Palestinei (931-721 î.Ch.). Subminat de rivalitățile fraticide și instabilitate politică, regatul evreu al lui Iuda, cu capitala la Samaria, a sucombat sub atacurile asirienilor. Au urmat, de asemenea, ocupații babiloniene, persane, macedonene și romane (Regatul iudeu elenistic, secolul II î.Ch.).

În anul 70 a avut loc o răscoală a evreilor împotriva ocupației romane. Drept urmare, Titus îi va împrăști în întreg imperiul. Odată cu represiunea romană, până la jumătatea secolului al II – lea populațiile evreiești părăsesc Ierusalimul și duc cu ele în lume pagini din Tora. Galileea, Babilon, Siria și Egipt capătă atunci o mare vitalitate și diversitate culturală.

Între secolele al VII-lea și XV-lea, majoritatea evreilor au trăit în lumea musulmană. Au preluat limba arabă, cu multitudinea dialectelor ei, care, odată transcrisă în ebraică, devine “iudeo-arabă”. După cucerirea musulmană, evreii și creștinii capătă statutul de “dhimmi”, o poziție de inferioritate și de vulnerabilitate, dar în același timp aveau parte de protecție juridică și de autonomie administrativă, fiscală și religioasă.

În secolul al VII-lea a avut loc ocupația bizantină, urmată de războaiele cruciate și ocupația turcească de aproape o jumătate de secol.

În aprilie 1918, o comisie sionistă din Anglia, Franța, Italia, Olanda și Rusia, condusă de Haim Weizmann^[14] a primit permisiunea să viziteze Palestina. Ulterior vizitei delegației sioniste va începe un proces, încă neîncheiat, al emigrării evreilor de pretutindeni în Palestina, țelul fiind acela al constituirii statului Israel. În fața valului emigraționist, Anglia, lipsită, probabil, de interesul asumării responsabilităților sale de putere mandatară pentru rezolvarea problemelor sociale create de aflusul de populație, a început să limiteze drastic emigrările. Printr-o așa numită „Carte albă” (din anul 1939) a Parlamentului britanic a fost ulterior revizuită și amendată „Declarația Balfour”, în sensul că, din anul 1944, se vor sista efectiv emigrările. Procesul de emigrare a implicat și instituirea unor formațiuni ilegale paralele cu serviciile administrației puterii mandatare și contrapuse acestora (o armată clandestină pentru lupta de rezistență și eliberare – „Haganah” și o alta pentru apărare împotriva atacurilor arabe asupra coloniștilor evrei – „Hașomer” (Păzitorul).

Concomitent cu „Hașomer” și „Haganah” au fost create și servicii de informații între care „Sheruth Yediot” – Shai, ajungându-se în situația, fără precedent, ca statul israelian să fie rezultatul activității serviciilor secrete apărute înaintea sa, deci independente de vreo autoritate statală, ceea ce nu va rămâne fără consecințe ulterioare.

La constituirea statului Israel s-a ajuns în urma unui îndelungat război subteran, dus cu ajutorul unei armate clandestine și care s-a încheiat cu victoria sioniștilor din întreaga lume. Sioniștii au reușit să introducă arme și să constituie în Palestina grupări subversive. Pentru aceasta, a fost nevoie, însă, ca agenții sioniști să fie infiltrați în armata și administrația britanică mandatară, precum și în guvernele țărilor vecine.

Se repetă istoria ? Istoria poporului evreu, reflectată în Vechiul Testament, ni-i prezintă pe evrei într-o evoluție extrem de complexă, angajați permanent când în războaie duse cu o cruzime fără margini, când pedepsiți și aruncați în suferințe pustiitoare pentru lipsa de loialitate față de Dumnezeu, repetate trădări și închinări la idoli păgâni. În răzazurile dintre cele două ipostaze au beneficiat de ospitalitatea altor popoare, devenind neamul cu cea mai mare răspândire în lume și cel mai bine reprezentat în toate domeniile mai importante ale activității sociale, inclusiv în guvernele statelor ce i-au adoptat ca cetățeni.

Atât impunerea Israelului ca stat, cât și consolidarea și prosperitatea ulterioară au fost rezultatul unor abile operațiuni secrete și de spionaj. Unele organizații paramilitare de autoapărare, „Irgun” (Etsel) și „Stern” s-au extremizat, devenind veritabile organizații teroriste, fapt pe care ultranaționaliștii și radicalii evrei l-au contestat și îl contestă, în pofida faptului că ele erau urmărite de „Shai”, fiind considerate dușmanii de moarte ai „Haganei”. Mari personalități politice ale Israelului au provenit din aceste organizații adverse, ceea ce a influențat viața politică.

La 29 noiembrie 1947, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat o rezoluție privind împărțirea Palestinei, un teritoriu eminemamente arab, în două zone, prin separarea evreilor de arabi.

La 14 mai 1948 a fost proclamată crearea statului Israel, guvernul provizoriu fiind condus de către David Ben Gurion. Consecința acestui act a fost izbucnirea primului război israeliano-arab. Printr-un armistițiu încheiat sub egida O.N.U., frontierele Israelului au fost definitive pe aliniamentele deșertul Neguev, Galilea și

Din 1949 și până în 1969, s-a aflat la putere Partidul Socialist – M.A.P.A.I., condus de Ben Gurion până în 1963 și apoi de Levi Eshkol. Consolidarea economică a Israelului s-a realizat prin exploatarea colectivă a pământului, dezvoltarea unui puternic sector de stat, atragerea de capital și ajutor din partea S.U.A.

În 1956, naționalizarea de către Egipt a Canalului de Suez și blocarea golfului Eilat provoacă cel de-al doilea război israeliano-arab.

În 1964, sub egida președintelui Egiptului, naționalistul Gamal Abdel Nasser, ia ființă Organizația pentru Eliberarea Palestinei.

În 1967, în urma războiului fulger de șase zile, Israelul ocupă peninsula Sinai, teritoriile Gaza, Cisiordania și Golan. Începând din acest an, palestinienii au declanșat o puternică rezistență, care se va exacerba într-un amplu fenomen terorist internațional.

În 1973, pe fondul crizei petrolului are loc cel de-al patrulea război israeliano-arab (războiul de Yom Kippour), declanșat de țările arabe.

Preluând conducerea guvernului în 1977, Menahem Begin, fost militant al “Irgun”, demarează tratativele de pace cu Egiptul. Prima sa vizită în străinătate o efectuează în S.U.A., deoarece președintele Carter fiind animat de dorința deblocării procesului de pace între arabi și evrei, miza pe dezvoltarea Conferinței internaționale de pace de la Geneva într-un dialog mediat care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile ocupate în anul 1967.

După vizita la Washington, premierul Begin a vizitat România, singura țară din blocul comunist european care menținuse și dezvoltase relații normale și multilaterale cu Israelul. A fost prilejul cu care premierul israelian a solicitat oficial lui Nicolae Ceaușescu, cunoscut pentru cordialele sale relații personale și oficiale cu președintele egiptean Anwar El Sadat, să-l convingă pe acesta să accepte o întâlnire personală, publică sau confidențială cu șeful Executivului de la Tel Aviv. Ceea ce președintele României nu a întârziat să facă.

În 1979, printr-un tratat încheiat la Washington, Egiptul recunoaște frontierele Israelului, care retrocedează peninsula Sinai.

În 1980 are loc reunificarea Ierusalimului, care este proclamată de către Knesset capitala Israelului. Un an mai târziu zona Golan este anexată.

În 1982-1983 Israelul ocupă Libanul, ajungând până la Beirut, apoi se retrage în sudul țării. În contextul evenimentelor prilejuite de ocupație, cca. 1.000 de palestinieni din taberele de la Sabra și Chatila au fost asasinați de către falangele creștine libaneze, responsabilitatea revenind, în principal, ministrului apărării Ariel Sharon, din cabinetul condus de Menahem Begin, liderul extremei drepte „LIKUD”.

Spre sfârșitul anilor '80, Organizația pentru Eliberarea Palestinei renunță la terorismul internațional, pentru a câștiga pe calea luptei politice. În 1993 a fost semnat, la Washington, Tratatul de pace israeliano-arab, în urma

s-a deschis la București. Ariel Sharon a confirmat rolul determinant al insistențelor președintelui României Nicolae Ceaușescu în realizarea înțelegerilor dintre Israel, Egipt și O.E.P.

În timpul vizitei lui Ceaușescu în Statele Unite ale Americii, din 1978, președintele Jimmy Carter a subliniat că, mai mult decât oricare alt lider, Ceaușescu a fost cel care a determinat vizita istorică a președintelui Sadat al Egiptului la Ierusalim. Președintele Carter, la rândul său, a solicitat președintelui Ceaușescu să ofere bunele sale oficii pentru ca Israelul, Egiptul și Organizația pentru Eliberarea Palestinei să finalizeze Acordul- cadru pentru stabilirea păcii în Orientul Mijlociu. Ceaușescu, personal și prin emisari speciali, l-a convins pe Begin să accepte întâlnirea cu Sadat, l-a asigurat pe Sadat că Mehaem Begin dorește să se ajungă la pace și să meargă cu încredere la Tel Aviv, unde va fi bine primit.

În 1978, au fost de patru ori mesageri români la Tel Aviv. De două ori a fost Ion Stoian și de două ori Constantin Mitea, cu mesaje. De fiecare dată, era informat. Așa a început drumul către istoricele acorduri de la Camp David, pe care, însă, Anwar El Sadat, Menahem Begin și Nicolae Ceaușescu nu le-au mai apucat, fiecare sfârșind prin a fi asasinați. Primii doi pentru deschiderea drumului spre pace, iar ultimul în circumstanțele cunoscute.

În 1995 a fost încheiat acordul final privind extinderea autonomiei, iar în luna noiembrie a aceluiași an, extremiștii sioniști l-au asasinat pe primul ministru Ytzhak Rabin.

La 29 ianuarie 1996 au avut loc primele alegeri ale Autorității Naționale Palestiniene. S-a ajuns, astfel, la apariția premiselor concrete ale creării statului palestinian, ceea ce semnifică, totuși, eșecul politicii israeliene inițiale și o revenire la spiritul rezoluției O.N.U. din 29 noiembrie 1947.

Este relevant și cum a evoluat confruntarea dintre evrei și palestinieni prin intermediul războiului secret dus fără întrerupere de Mossad – Departamentul O.E.P. ("Saifanim"). În traducere, „saifanim” înseamnă „peștele de aur”, iar acest nume de cod este atribuit departamentului care supraveghează problema palestiniană, planifică, organizează și execută operațiunile de spionaj și executive împotriva O.E.P. și a tuturor celorlalte organizații palestiniene.

Istoria activității acestui departament este, de departe, cea mai bogată, fiind marcată de confruntarea permanentă, „pe viață și pe moarte” dintre evrei și palestinieni. Mișcările palestiniene de eliberare au fost permanente și îndeaproape controlate, fiind infiltrate, la nivelele cele mai importante, cu agenți ai Mossad-ului. Mulți lideri și activiști ai palestinienilor au căzut victime atentatelor puse la cale de serviciile secrete israeliene. De asemenea, cartierele generale, bazele de antrenament, taberele de refugiați și alte obiective ale O.E.P. au fost în repetate rânduri țintele unor raiduri distrugătoare ale comandourilor serviciilor secrete, soldate cu numeroase victime, uneori din rândul copiilor, femeilor sau bătrânilor.

Războiul dur împotriva O.E.P. a constituit, și în mod cert viitorul o va confirma, una dintre marile erori de strategie a politicii Israelului. În întreținerea stării de război și în ducerea sa, serviciile sale speciale au avut un rol determinant, iar în unele privințe chiar exclusiv. Conceptual și organizatoric, acțiunile informative duse în problema palestiniană s-au caracterizat prin preponderența componentelor executive de surprindere și

profesionalism, de subtilitate, într-o linie de fermitate și consecvență proprii dominantelor de personalitate ale israelienilor.

Confruntarea cu O.E.P. a însemnat, în același timp, confruntări repetate cu serviciile speciale ale țărilor arabe în care organizația și-a avut instituțiile de conducere, structurile militare sau paramilitare, de informații sau de reprezentare. Războiul cu O.E.P. a dat dimensiuni aparte fenomenului terorist palestinian, care a fost timp de aproape trei decenii, un flagel internațional. Mai multe facțiuni disidente ale mișcărilor palestinienilor, apărute, între altele, și ca urmare a operațiunilor speciale de dezbinare concepute de planificatorii Mossad-ului, s-au radicalizat, promovând formele de terorism cele mai grave prin consecințele lor în vieți omenești.

Urmărirea teroriștilor palestinieni a făcut ca lumea întreagă să constituie un teatru al operațiunilor speciale ale Mossad-ului, fiind încălcate principii ale dreptului internațional, suveranitatea și legile altor state. Pe acest fond, contraterorismul, respectiv reprimarea terorismului prin terorism, s-a impus ca principiu și normă de conduită guvernamentală. Astfel, numai în Cisiordania, armata israeliană a promovat un terorism de masă, fiind răniți 15-20 de mii de palestinieni și circa 50.000 arestați^[15]. Cu prilejul raidului asupra cartierului general al O.E.P. de la Beirut din 1983, o operațiune contrateroristă a determinat, între altele, asasinarea în masă a mai multor mii de refugiați palestinieni din taberele de la Sabra și Chatila, persoane civile, necombatante, între care femei, copii și bătrâni.

O altă operațiune contrateroristă, efectuată tot asupra cartierului general al O.E.P. de la Beirut, în 1973, la care au participat circa 100 de membri ai comandourilor speciale israeliene i-a avut ca victime importante pe Mohamed Jusuf Nadjar (Abu Jusuf), prima personalitate în ordinea importanței după Yasser Arafat, poetul Kamal Nasir, purtătorul de cuvânt al O.E.P. și pe Kamal Advan, unul dintre șefii „Al Fatah”, structura militară și de securitate a O.E.P. Despre această operațiune, Golda Meir, pe atunci prim ministru al Israelului afirma: *„A fost minunat! I-am ucis pe ucigași mai înainte ca ei să înceapă să omoare”*. La rândul său, șeful Statului Major, generalul David Eliazar, a susținut și justificat operațiunea în termenii: *„Nu putem câștiga războiul numai apărându-ne. Și fiindcă nu putem împiedica războiul, ne vom strădui să repurtăm o victorie rapidă și strălucitoare așa cum am făcut și în trecut”*.

Suprimarea lui Abu Jihad

În 1988, când Cartierul General al O.E.P. se afla la Tunis, a fost realizată o nouă operațiune contrateroristă destinată suprimării lui Abu Jihad (Kalil al Wazir) noul „numărul doi” al O.E.P. De această dată, operațiunea a fost concepută drept pedeapsă pentru rolul avut de Abu Jihad în organizarea rezistenței de masă a palestinienilor din teritoriile ocupate, unde agresorul israelian s-a găsit în fața unei răzmerițe generalizate sub forma unui „război al pietrelor” („Intifada”), declanșat, aparent spontan, la 9 decembrie 1987, surprinzându-i, deopotrivă, pe israelieni ca și pe unii lideri ai O.E.P. Abu Jihad a fost considerat de israelieni, inițiatorul „Intifadei”. Adevărul este că acest moment a devenit hotărâtor pentru determinarea Israelului să accepte, cel puțin parțial și pe etape, soluții politice ale problemei palestinienilor.

Conform tradiției, guvernul israelian nu a recunoscut implicarea sa și a respins orice responsabilitate în ceea

precum și forțe de aviație în alertă, gata de intervenție în orice moment, ceea ce nu se putea realiza în afara unei decizii guvernamentale.

O parte a adevărului despre asasinat l-a făcut cunoscut, în condițiile cenzurii și ale unei colaborări speciale cu serviciile de informații, cotidianul israelian “Maariv”, în numărul său din 4 iulie 1997, scurgerea de informații provocată pe această cale făcând parte dintr-o operațiune de război psihologic (LAP), menită să intimideze adversarul palestinian și să creeze probleme pentru liderii O.E.P., în ceea ce privește securitatea lor.

Dincolo de scopurile urmărite prin furnizarea datelor care atestă responsabilitatea Israelului față de asasinat, sunt de reținut câteva dintre detaliile tehnice ale Operațiunii „Tunis”, după cum urmează:

- reședința lui Abu Jihad a fost minuțios reconstituită, în toate detaliile sale exterioare și mai ales interioare ceea ce indică fără dubiu că Mossad-ul a avut agenți în serviciul domestic al victimei sau care au reușit să pătrundă în locuință în secret;
- cei mai mulți dintre tunisienii aflați în serviciul reședinței lui Abu Jihad erau recrutați de către Mossad sub steag străin (n. n. în numele unui serviciu european după cum precizează “Maariv” din 4 iulie 1997);
- toate legăturile de comunicații ale lui Abu Jihad au fost interceptate;
- forțe speciale ale Mossad-ului au asigurat în prealabil pregătirea informativă și contrainformativă a operațiunii, precum și logistica necesară în mijloace de transport;
- în mai puțin de cinci minute de la debarcare, comandoul forței speciale a Statului Major l-a împușcat de Abu Jihad, după care s-a retras fulger. Agenții Mossad au supravegheat îndeaproape și au asigurat acoperirea.

Un agent al Mossad-ului tot timpul lângă Yasser Arafat

Durak Kasim, șoferul lui Yasser Arafat, membru al securității personale a acestuia, a fost recrutat de Mossad în Anglia, în 1977, când era student la facultatea de filosofie. Trimitea rapoarte aproape zilnic prin emisii radio punctuale, primind 2000 \$ pentru fiecare raport.

El a fost cel mai apropiat colaborator al lui Arafat.

În serviciile de informații israeliene, atât la Mossad, cât și în Shin Beth, Arafat era un om respectat, având o imagine pozitivă care nu era, însă, înfățișată factorilor de conducere politici. Împotriva lui Arafat, deoarece reprezenta un important factor de coeziune a palestinienilor, s-au pregătit mai multe atentate. De fiecare dată, însă, au precumpănit argumentele contra lichidării sale, fiind considerat „cel mai bun dintre cei răi”. Aceasta, în pofida faptului că, la un moment dat, extrema dreaptă a vieții politice israeliene proclamase necesitatea asasinatului.

Cel puțin două atentate au primit cale liberă, dar nu s-au putut materializa. Primul din cauza predării atentatorului, un fost militant al „Al Fatah” asupra căruia nu a reușit o operațiune de spălare a creierului, iar al

doilea deoarece un aparat de radio cu o încărcătură de exploziv, ce a ajuns să fie utilizat de Arafat, nu a mai putut fi detonat[16].

Omul de legătură al palestinienilor pe lângă teroristul Carlos a fost agent al Mossad-ului

Moukharbel a fost inițial om de legătură pe lângă algerianul Mohammed Boudia, rezident în Paris desemnat să-l înlocuiască o perioadă pe Ali Hassan Salameh conducătorul operațiunilor în Europa al organizației „Septembrie Negru”, deoarece acesta se afla în pericol, pentru identificarea și prinderea sa fiind declanșată o operațiune extrem de amplă.

Moukharbel locuia la Londra, iar dosarul său de serviciu fusese capturat de israelieni în urma raidului asupra Cartierului general al O.E.P. de la Beirut din 20 februarie 1973.

Recrutarea lui Moukharbel a fost realizată fără prea multe preparative anterioare, trecându-se la abordarea directă, după asigurarea securității acțiunii (filaj o jumătate de zi înaintea contactului, cercetarea hotelului și percheziționarea apartamentului, o verificare pentru a se stabili dacă poartă armă asupra sa, instalarea de emițători în apartament și, după cum procedează, de regulă, Mossad-ul, închirierea unui apartament vecin din care să se poată realiza o supraveghere video secretă).

Când Mossad-ul realizează astfel de abordări mizează pe reacțiile psihologice ale subiectului, scontând că în locul alternativei de a nu-și mai putea continua activitatea, știindu-se descoperit și riscând eventualele neplăceri, va accepta avantajele târgului propus. Această din urmă alternativă a ales-o, fără nici o ezitare, și Moukharbel în fața ofițerului care i-a citit rapid sinteza dosarului său din organizația „Septembrie Negru” și i-a propus „bani frumoși din partea serviciului de informații israelian” dacă este dispus să lucreze pentru el.

Moukharbel îl va trăda pe Boudia, care va cădea, la 27 iunie 1973, victimă unui atentat cu o mină de presiune, plasată sub scaunul autoturismului (n. n. Locul a fost special ales, cunoscându-se că Boudia își controla personal autoturismul pentru a descoperi eventualele încărcături explozive).

În locul lui Boudia, care începuse să realizeze unitatea de acțiune a tuturor organizațiilor teroriste din Europa, a fost adus la Paris venezueleanul Carlos Ramirez Ilici Sanchez, care avea să fie cunoscut, ulterior, ca celebrul terorist Carlos. Despre venirea lui Carlos, Mossad-ul a aflat imediat, deoarece Moukharbel a continuat să-i fie și acestuia ofițer de legătură.

Ulterior, Mossad-ul a pus în aplicare, cu ajutorul lui Moukharbel și al unor voluntari israelieni din Paris (sayani) un plan prin care Carlos să fie capturat de francezi, în baza unor informații pe care să le cumpere de la Mossad. Francezii, pe fondul rivalităților din interiorul Mossad-ului, nu fuseseră nici un moment informați despre prezența și activitățile lui Carlos, acestea fiindu-le practic, necunoscute.

Intervenția poliției franceze, manipulată în secret de Mossad, a fost una rutinieră, deloc pregătită în raport cu scopul capturării lui Carlos, care a reușit să-l omoare pe Moukharbel, să rănească un polițist și să dispară. El va fi capturat abia după două decenii, timp în care a devenit cel mai periculos și mai de temut terorist din lume.

Olimpia Olari se întreabă de ce Israelul, pe măsură ce devine mai puternic, mai dotat militar, în loc să relaxeze politica securității, dimpotrivă, devine mai agresiv, mai ostil, mai izolat[17], ceea ce semnifică și un potențial de amenințare și de pericol tot mai evident. Autoarea oferă nu un răspuns, ci mai multe, fiecare în parte conducând spre alte întrebări, toate la fel de neliniștitoare.

Un rabin înțelept, ca toți rabinii, a fost întrebat de un creștin de ce nu se respectă condițiile convenite inițial pentru conviețuirea pașnică a verilor, după unii cercetători chiar frați, evrei și palestinieni arabizați[18]. Răspunsul a fost unul pragmatic, tipic mentalității levantine : „*Dacă facem pace, nu mai vin ajutoarele financiare externe*”.

Dincolo de nuanța de umor negru a dialogului, Israelul este extrem dependent geopolitic de Statele Unite ale Americii și, nu în ultimul rând, financiar (în 2006 cca. 50 de miliarde de dolari, 10% din bugetul anual al statului). În același timp, decizia din anul 2021 a președintelui S.U.A., Joe Biden de a relua susținerea financiară cu 225 miliarde de dolari a palestinienilor din Cisiordania și Gaza a determinat protestul diplomatic al Israelului. Să înțelegem, deci, că și o parte și cealaltă sunt dependente de generozitatea S.U.A., a altor state, precum și a unor puternice comunități externe, interesate în perpetuarea potențialului exploziv amorsat drept un „casus belli” geopolitic pentru supremația asupra Noului Orient Mijlociu ?

Din anul 1948, evreii și arabii luptă pentru stăpânirea unui pământ din care primii au 55% din suprafață, pentru o treime din populația totală. Arabii, în speță palestinienii arabizați, contestă mai mult concepția unitară a evreilor despre Palestina, decât neviabilitatea noului teritoriu. O concepție contestată chiar și în Israel de către arabii israelieni (cca. 645.000) și evreii originari din Africa de Nord care formează marile contingente ale săracilor (peste 500.000) și șomerilor (7%). Evreii și palestinienii revendică același „pământ istoric”, deci chestiunea palestiniană este indisociabilă de evoluția statului Israel și înglobată în evoluțiile din Liban și Siria (peste 1 milion de palestinieni), Iordania (2,1 – 3,24 milioane de israelieni), Arabia Saudită (750.000 de palestinieni) și în întreg arealul dezmembrării arabo-musulmane, accelerate de „primăvara arabă” a președintelui S.U.A., Hussein Barak Obama.

Pericolul abordării rasist-fascistoide a contenciosului dintre evrei și palestinieni nu ar trebui exclus, având în vedere, pe de o parte, chiar și numai bilanțul evenimentelor din anii 1948-1949, ai primului război: depopularea a peste 400 de localități palestinene, pârlirea a sute de sate, distrugerea a 46.367 de clădiri, 1.233 de moschei, 8 biserici și 68 de altare, 123 de școli, exodul palestinian („Al Nabka” – Catastrofa), iar, pe de altă parte, ducerea conflictului și pe tărâmul cercetărilor genetice, unde fiecare parte susține exact contrariul.

Semnătura cărții mărturisește că imboldul de a cerceta și scrie despre Palestina izvorăște din dragostea față de poporul palestinian, ceea ce ne-a putea tenta să o suspectăm de parțialitate și de ignorarea obligației etice de a asculta și cealaltă parte.

Lectura cu răbdare a volumului ne va convinge, însă, de soliditatea opiniilor prezentate, în esență o recenzie a lucrărilor unor autori ai domeniului pentru a căror operă în România nu pare să fi existat interes (Abraham

Palestinei, fost profesor de religie și politică și director al Centrului pentru Religie și Istorie și al Proiectului de Cercetare în Țara Sfântă de la Universitatea St. Mary; Rashid Ismail Khalidi, istoric american al Orientului Mijlociu și profesor de Studii Arabe Moderne la Universitatea Columbia, redactor al „Journal of Palestine Studies” din 2002 până în 2020; Niels Peter Lemche, teolog, profesor asociat la Universitatea din Copenhaga, specializat în Vechiul Testament și istoria antică a evreilor; Patrick E. Tyler, fost jurnalist la „The New York Times”, autor specializat în problematica Orientului Mijlociu; Norman Gary Finkelstein, politolog, activist, fost profesor și autor american interesat de conflictul israelo-palestinian și holocaust; Edward Wadie Said, profesor universitar de literatură comparată la Columbia University, fiind totodată și un cunoscut activist politic; Ilan Pappé istoric israelian-britanic și activist socialist; Israel Shahak, supraviețuitor al holocaustului ș.a.).

Autor: [General Br. \(r\) Aurel I. Rogoian](#)

Sursa: art-emis.ro

---

[1] „Cartea de față s-a vrut esențialmente non-cușer, incorect politică și radicală”, Olari, Olimpia „*Palestina visând la libertate*”, Editura Proema, 2022, p. 346 [2] Olari,

Olimpia *op.cit.* pag.22.

[3] Robert L. Hubbard, Jr. , Joshua. Zondervan. p.203. ISBN 978-0-310-59062-0. The current scholarly consensus follows the conclusion of Kenyon: Except for a small, short-lived settlement (ca. 1400 B.C.), Jericho was completely uninhabited ca. 1550 1100.B.C. [4]

Ann E. Killebrew. *Biblical Peoples and Ethnicity: An Archaeological Study of Egyptians, Canaanites, Philistines, and Early Israel, 1300-1100 B.C.E.* Society of Biblical Lit. p. 186. ISBN 978-1-58983-097-4. *Most scholars today accept that the majority of the conquest narratives in the book of Joshua are devoid of historical reality; ...*

[5] Cunoscută oficial sub numele de Comisia Regală Palestina, condusă de Lordul Peel, a investigat cauzele Marii Revolte Arabe și a propus crearea ă Palestine a două state, unul pentru evrei și altul pentru palestinieni.

[6] Traducere, pentru Agenția de stiri Lăcașuri Ortodoxe, după un articol în limba engleză al Protopopului Panayiotis Papageorgiou.

[7] Olari, Olimpia op. Cit. pag. 347

[8] Declarația a fost făcută într-o scrisoare a secretarului pentru afacerile externe Arthur James Balfour către baronul Lionel Walter Rotschild, lider al comunității evreiești britanice, fiind remisă „Federației Sioniste a Marii Britanii și Irlandei”. În declarație se mai afirma că este vorba de un act de „... simpatie pentru aspirațiile evreiești sioniste”. Declarația a fost și rezultatul eforturilor politice ale liderilor sioniștilor londonezi Chaim Weizmann și Naum Sokolov.

[9] *Operațiunea „Plumbat” – bomba atomică israeliană* în Ureche, Marian, Rogoian, Aurel I. *Servicii Secrete Străine*, vol. 2 , București, Editura Paco, 2000, pag. 538.

[10] Werner Keller. *Si Biblia are totusi dreptate. Arheologii confirma adevarurile biblice.* Editura Litera 2009

[11] Lewis, Bernard (1999). *Semites and Anti-Semites: An Inquiry Into Conflict and Prejudice*. W. W. Norton & Company. [ISBN: 0-393-31839-7](#)

[12]-[13] A se vedea *Enciclopedia Universală Britanica, Larousse, Micro Robert*

[14] *Haim Azriel Weizmann* (în ebraică *חיים עזריאל ויצמן*; n. 27 noiembrie 1874 , Motol, RSS Lituano-Bielorusă, Imperiul Rus – d. 9 noiembrie 1952, Rehovot, Israel) important om de știință și politic israelian, conducător istoric al mișcării sioniste, primul președinte al Israelului (17 mai 1948-9 noiembrie 1952).

[15] *V.Ostrovski, Claire Hoy, Mossad – Academia înșelăciunii, Ed. Globus, București, 1993, p. 304.*

[17] Olari, Olimpia op. cit .p 339

[18] Eric M. Mayers, Israel Belkind (*Arabii din Eretz Israel*), istoric al religiilor de la Duke University pune în discuție originile comune canaanite ale palestinienilor și evreilor; Ahad Ha'am, Ber Borochov, David Ben - Gurion, IshaK Ben-Ṭvi și alți sioniști din perioada anterioară Mandatului Palestinei au renunțat la „*ideologia canaanită*” a înrudirii de sânge din cauza implicațiilor ideologice devenite ulterior problematice, scrierile acestora fiind retrase din circulație (*audiatur et alter pars*).

Despre autor

editor